

Sognsvannsveien 10 med flere - Oppføring av helikopterlandingsplass på Rikshospitalet

Saksnummer 202207445 - Byggesak

Underretning om villedende informasjon i byggesøknad for helikopterplattform Rikshospitalet

Notat 27.september 2022

Vi er blitt gjort kjent med innholdet i aktuelle byggesøknad om ny helikopterplattform på Rikshospitalet. Det er ventet at Sea King redningshelikopter erstattes med det nye helikopteret AW101 SAR Queen på Rygge flyplass i løpet av høsten 2023, og er allerede tatt i bruk i andre regioner. Oslo universitetssykehus legger til grunn i søknaden (v PKA Arkitekter) at ny landingsplass skal håndtere 35 landinger med det nye helikopteret SAR Queen årlig. Det er videre i søknaden fremlagt en risiko og sårbarhetsanalyse utført av SafeTec (ST-16265-2) hvor grunnlaget for risikovurderinger er 25 landinger årlig. I Rapport fra SINTEF (2022-00304) om støysoner er det lagt inn ca 15 landinger (30 flybevegelser) med AW101 som grunnlag for støyberegninger. Fremstillingen av aktivitet i søknaden er grovt villedende for den faktiske bruken som planlegges.

Basert på tall inneværende år må en regne med at ny landingsplass vil måtte håndtere mer enn 200 landinger med SAR Queen (> 400 flybevegelser) og mer enn 500 landinger med ordinære ambulanshelikoptre (> 1000 flybevegelser) per år.

Det er dokumentert at ca 20% av denne aktiviteten kommer til å skje på nattestid (mellom 23:00 og 07:00). Ved alle flybevegelser med SAR Queen vil betydelige utendørs sykehusarealer på RH og friluftarealer rundt RH stenges for all ferdsel pga. støy og vindproblematikk, og det er velkjent at helikopteravgang gir vesentlig mer støy og vindbelastning enn landing.

- 1) Landinger ved OUS i dag. OUS må stenge eksisterende landingsplass på Rikshospitalet ved C1 i 2024 fordi tomten skal klargjøres for bygging av Nye Rikshospitalet. Det kommer frem av reguleringsaken om nye sykehus at OUS planlegger å overføre all trafikk fra dagens landingsplass til den planlagte nye helikopterplattformen, og som skal benyttes i byggeperioden frem til 2031-32. Dette dreier seg om mer enn 500 landinger (>1000 flybevegelser) årlig med regulære helikoptre fra Statens luftambulans i tillegg til landinger med SAR Queen, ca 50 (100 flybevegelser) i år.
- 2) Re-ruting fra Ullevål. I styremøte i Helse Sør-Øst 22. september 2022 ble rutingen av helikoptre innad i Oslo universitetssykehus omtalt som ledd i sak 108-2022.¹ Det framkommer i saksfremlegget at «Vurderingen fra Oslo universitetssykehus HF tilsier at det er mulig å ivareta pasientsikkerheten ved at flere av pasientene som normalt fraktes til Ullevål med SAR Queen i stedet fraktes til Rikshospitalet». I saken ble det videre fastslått at administrerende direktør i Helse Sør-Øst «støtter Oslo universitetssykehus HF's tilrådning om endringer knyttet til NAW SARH-prosjektet». Det ble i møtet muntlig orientert fra administrerende direktør om at

¹ <https://helse-sorost.no/Documents/Styret/Styremøter/2022/0922/108-2022%20OUS%20-%20Status%20forprosjekt%20og%20forberedende%20arbeider%20Nye%20Aker%20og%20Nye%20Riks.pdf>

denne vurderingen allerede er videre bragt Helse og Omsorgsdepartementet. Det ble i forbindelse med saksbehandlingen også opplyst, både muntlig og skriftlig, at «Ved Rikshospitalet er plassering av midlertidig landingsplass besluttet, og byggeprosjektet er startet». Det legges altså til grunn, både i Oslo Universitetssykehus og i Helse Sør Øst, at redningshelikoptre som i dag mottas på Ullevål i framtidig løsning i hovedsak skal mottas ved Rikshospitalets nye landingsplass. Pr 19. september 2022 har redningshelikopteret Sea King i år gjennomført 78 landinger ved Ullevål sykehus (tilsvarende 110 per år). OUS og HSØ legger til grunn at det på Ullevål sykehus vil være få gjenværende landinger årlig når Sea King byttes ut med SAR Queen, og at SAR Queen derfor kan benytte eksisterende plattform på Ullevål. Det er ikke gjennomført prøvelanding med de nye helikoptrene ved Ullevål, og det er dermed ikke avklart om landing på eksisterende anlegg der er mulig selv etter avsperring av Ring 2 og inngangspartiet til Ullevål. Det passerer opp til 1000 - 1500 personer per time i ved inngang sykehuset. Gitt at prøvelanding gjennomføres med tilfredsstillende resultat, vil likevel 2/3 av årlig trafikk til Ullevål overføres til ny landingsplass på Rikshospitalet. Det utgjør omkring 70 landinger med SAR Queen per år.

- 3) Re-ruting fra øvrige sykehus i Helse Sør-Øst. Ingen øvrige sykehus i Helse Sør-Øst har i dag anledning til å ta imot SAR Queen redningshelikoptre. Etter det vi kjenner til er det kun ved Rikshospitalet det foreligger konkrete planer om oppføring av landingsplass som kan håndtere de nye helikoptrene. Per 3. september er det i 2022 gjennomført totalt 110 landinger med Sea King ved sykehus utenfor OUS i Helse Sør-Øst (tilsvarende 165/år). Vurdering fra medisinsk ansvarlig Rygge er at ca. 1/3 av disse oppdragene vil kunne håndteres med tilrettelegging av andre landingsplasser i relasjon til øvrige sykehus i HSØ eller på tilfeldige skadesteder, med planlagt omlasting til ambulanse. Imidlertid vil opp til 2/3 måtte tas imot ved Oslo Universitetssykehus. Gitt et årlig volum på 165 landinger utgjør dette en økt belastning inn til OUS på 110 landinger.
- 4) Økt trafikk generelt. Det opplyses fra Rygge at oppdragsmengden med redningshelikopter de senere årene har økt med 10 prosent årlig. AW101 SAR Queen har bedre allvæsegenskaper enn SEA King, og en vil forvente at ny helikoptertype vil kunne dra ut på oppdrag som tidligere har blitt avvist.

Den samlede belastningen ved landingsplassen som planlegges ved Rikshospitalet må altså forventes å bli vesentlig høyere enn anført i søknaden. Hittil i år har Sea King landet 31 ganger ved Rikshospitalet, tilsvarende 47 landinger per år. Med tillegg av landingene overført fra Ullevål og øvrige sykehus i Helse Sør-Øst vil total-antallet bli mer enn 200 landinger årlig (> 400 flybevegelser). I tillegg planlegger altså sykehuset å overføre >500 landinger (> 1000 flybevegelser) med ordinære ambulanshelikoptre til ny landingsplass. En må regne med en årlig økning på i størrelsesorden 10 prosent ut ifra tallene senere år. Vi vil minne om at ROS-analysen OUS har fremlagt er basert på et scenario med 25 landinger av SAR Queen årlig, og hvor det kommer frem av rapporten at den bør oppdateres dersom antall flybevegelser øker vesentlig (Kap 1.1). Støyrapporten er laget med utgangspunkt i 14,3 landinger (28,6 bevegelser) med redningshelikopter årlig (Tabell 6.2), og med ca 16% landinger om natten. Den omsøkte landingsplassen er plassert ved sykehusets barneavsnitt og tett inntil intensivavdelingen for nyfødte. Denne pasientgruppen er særdeles sårbare for støy og vibrasjoner, og det vises til vedlagte brev fra ansatte ved avdelingen. I tillegg vil boliger i området affiseres, og det er åpenbart en må utarbeide ny analyse av støybelastningen som følge av planer om ny helikopterplattform og aktivitet knyttet til denne. Ny plattform vil være i drift til 2032 til overtagelse av nye sykehus er gjennomført.

Vi ber om at nevnte forhold hensyntas i Oslo kommunes behandling av søknad om godkjenning av ny landingsplass.

Vennlig hilsen

Anne Marit Wang Førland, Foretakstillitsvalgt Legeforeningen OUS

Erik Høiskar, Foretakstillitsvalgt Legeforeningen (vara) OUS

Christian Grimsgård, konserntillitsvalgt Akademikerne HSØ